

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

M. Tvllivs Cicero Mannvcciorvm Commentariis Illvstratvs antiquaeq. lectioni restitutus

Continens Libros III. de Officijs, Dialogus de Senectute, de Amicitia,
Paradoxa, Somnium Scipionis, ex VI. lib. de Rep.

Cicero, Marcus Tullius

Venetiis, 1583

Titelblatt

[urn:nbn:de:gbv:45:1-770616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:45:1-770616)

M. TVLLII
CICERONIS
OPERVM
TOMVS. DECIMVS

Continens

{ *Libros III. de Officijs,* { *Paradoxa,*
{ *Dialogos* { *de Senectute,* { *Somnium Scipionis,*
{ *de Amicitia,* { *(ex VI. lib. de Rep.*

&

In eos Aldi Mannuccij Commentarium.

^{MVM} AD. ILL. ET. EXCELL. ^{MVM}
VESPASIANVM. GONZAGAM
COLVMNAM
DVCEM. SABLONETAE. ET. C.

CVM. PRIVILEGIIS
VENETIIS. CIO IO XXCIII
Apud Aldum.

ILL. ET EXCELL. D.

VESPASIANO GONZAGAE
COLVMNAE
DVCI. SABLONETAE

&c.

VM uniuersa philosophia tres in partes distribuatur, unam, quae definiendi, diuidendi, & ratiocinandi praecepta tradit; alteram quae de moribus, uitaeq. communis officiis diiudicat; postremam, quae rerum naturae uim, effectus, causasq. inquirat: saepe saepius mecum ipse reputare solitus sum, cum praeteritas omnes animo memorias euoluerem, Illustrissime, doctissimeq. VESPASIANE GONZAGA, ecquis umquam ex aliqua memoria uir exstiterit, qui pariter differendi acumine, moralibus uitae documentis, physicarum rerum cognitione germani philosophi nomen iure sibi uindicaret: tum uero ad hanc sapientiam tantum adiunxerit eloquentiae, ut summus is quoque, ac perfectus orator non immerito uocari posset. Cumq. ipse Graecos homines sapientes cunctarum artium, scientiarumq. magistros (paene auctores dixerim) memoria recensuerim, affirmare audeo, neminem ex tot, tantisq. in omni tum intelligendi, tum eloquendi, facultate uiris, me reperire potuisse, qui idem & de unaquaque philosophiae parte, quod praecipuum est, acute, sapienter, & uere disputasset, nec non germanae illius eloquentiae laude in omni dicendi genere floruisset. Summam in Socrate sapientiam, Apollinis quondam oraculo contestatam, qui philosophorum princeps, ac ueluti fons quidam fuit; a quo tam multae, tamq. inter se dissentientes in philosophandi ratione familiae processerunt: summam, inquam, in eo sapientiam fuisse intelligimus: excellentem, perfectamq. in eius discipulo Platone, cui cognomen Diuo indidit antiquitas, necnon Aristotele Platonis auditore, Peripateticorum principe: non uulgarem in Xenophane, Carneade, Chrysippo, Theophrasto, ne tam multos alios memorem, plerosque nobiles quidem philosophos, ac cum principibus minime conferendos. Ex oratoribus in dicendo qui familiam ducant, scimus Isocratem, Lysiam, Demosthenem, Aeschinem, Hyperidem; ex historicis Thucydidem, Herodotum, Xenophontem, Theopompum, omnes equidem in eo, quod professi sunt, artis, ac disciplinae genere praestantes: sed, si quaeras, in quonam ex iis uerae sapientiae, perfectaeque, & absolutae eloquentiae coniuncta laus enituerit, profecto, qui summus fuerit philosophus, idemq. perfectus orator, inuenias fere neminem. Nam in Platone quidem utrumque, summam scilicet sapientiam, absolutamq. eloquentiam agnosci qui dicunt, ii, si ita ut sentiunt loquuntur, se, grandiloquus qui sit, quiq. a uulgari consuetudine remotis, parum etiam poeticis tum uocabulis, tum dicendi formis utatur, quiq. interdum in dicendo *νυμφόλαπτος γένηται*, quod in Socratis persona de seipso fatetur Plato; hunc, inquam, se uere eloquentem falso existimare satis demonstrant. Neque ego propterea summo illi uiro eloquentiam adimo: *ὄνχι' ὄντο μείνομαι*: sed absolutam illam, in qua nihil culpandum, & obelo notandum sit, minime tribuo. ualeant, qui Iouem ipsum, si Graece ei loquendum foret, ita locuturum putabant, ut est Plato locutus: quasi uero ex tot oratorum numero nemo sese Ioui obtulisset, qui Platonem sermonis puritate, & elegantia, uerborumque, ac sententiarum lepore anteiret. quod enim ad eius discipulum Aristotelem attinget, facile mihi ipsos assensuros scio, minime illum ut sapientia, sic quoque eloquentia

† 2 cum